

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221207767
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7221207767.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobkyne A. B., nar. XX.X.XXXX, bývajúcej v C. D. XX, zastúpenej JUDr. Andreou Oroszovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Žižkova č. 19, proti žalovaným: 1/E. A., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu v F., G. D. XX, 2/H. I. C., nar. XX.X.XXXX, bývajúcemu v F., J. D. XX, zastúpenému JUDr. Andreou Tkáčovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Magurská č. 3, o určenie neexistencie záväzku, o odvolaní žalovaného v 2. rade proti rozsudku Mestského súdu Košice č.k. K2-18C/34/2021-173 zo dňa 2.8.2023, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu trovy odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1.Mestský súd v Košiciach ako súd prvej inštancie rozsudkom č.k. K2-18C/34/2021-173 zo dňa 2.8.2023 zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že nie je viazaná zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej medzi žalovanými dňa 2.11.2016, na základe ktorej žalovaný v 2. rade poskytol žalovanému v 1. rade pôžičku vo výške 7.500 €, ani zo zmluvy o pôžičke uzatvorenej žalovanými dňa 16.4.2005, na základe ktorej žalovaný v 2. rade poskytol žalovanému v 1. rade pôžičku v sume 12.500 €. O trovách konania súd rozhodol tak, že stranám sporu nepriznal nárok na ich náhradu.

2.Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie vec posúdil podľa ustanovení § 3, § 37, § 39, § 40a, § 37, § 39, §40a, § 49a a § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka a vo veci rozhodol zamietavým rozsudkom. Konštatoval, že v konaní nezistil žiadny dôvod absolútnej neplatnosti predmetných dohôd, išlo o dovolanie sa relatívnej neplatnosti a tá bola uplatnená až po uplynutí premlčacej doby. Tiež nevidel dôvod, pre ktorý by vznesenie námietky premlčania bolo výkonom práva žalovaného v 2. rade v rozpore s dobrými mravmi.

3.O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 257, § 262 ods. 1 CSP a uviedol aj § 255 CSP. Konštatoval, že v dôsledku zamietnutia žaloby žalobkyne boli žalovaní v konaní plne úspešní, avšak zistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré odôvodňujú nepriznanie náhrady trov konania úspešným stranám. Týmito dôvodmi sú nepriaznivá majetková situácia žalobkyne, pre ktorú bola v tomto konaní oslobodená od platenia súdnych poplatkov, ale aj jej zdravotný stav. Bolo preukázané, že je onkologickou pacientkou a na druhej strane žalovaný ani po prezentovaní predbežného názoru súdu o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa netvrdili, že nepriznanie nároku náhrady trov konania im spôsobí existenčné problémy.

4.Žalovaný v 2. rade v zákonnej lehote podal proti výroku o trovách konania odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f/, h/ a d/ CSP. Podľa neho neexistuje taká okolnosť hodná osobitného zreteľa, ktorú by v konaní tvrdila a preukázala žalobkyňa a ktorá by odôvodňovala dostatočnú

výnimočnosť prípadu na to, aby súd mu ako úspešnej sporovej strane nepriznal náhradu trov konania podľa § 257 CSP. Tento výrok rozsudku je v rozpore s elementárnym princípom spravodlivosti podľa článku 2 ods. 1 CSP. Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania je možná a prichádza do úvahy iba výnimočne s charakteristickým sociálnym aspektom, ktorý vystupuje do popredia vtedy, keď povinná strana nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže nahradiť len s veľkými ťažkosťami. Súd preto zohľadňuje osobné, majetkové, zárobkové či iné pomery oboch strán sporu, prihliada na postoj účastníkov v konaní a iné okolnosti a môže dospieť k záveru o úplnom alebo čiastočnom nepriznaní trov konania úspešnej strane, ale len s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa. Žalovaný v 2. rade nevidí v žalovanou tvrdených skutočnostiach nijaké zásadné a svojou povahou výnimočné okolnosti, ktoré by naplnili ust. § 257 CSP. Iniciovanie tohto sporu žalobkyňou bolo zbytočným, pretože žalobkyňa už jednu žalobu voči žalovanému v 1. rade podala, následne vzala späť, podala ďalšiu, kde celý obsah žaloby sa týka žalovaného v 1. rade, aj keď žalovala aj žalovaného v 2. rade. Bola zastúpená advokátkou, t.j. mala finančné prostriedky na úhradu právneho zastúpenia a nepožiadala centrum bezplatnej právnej pomoci o pridelenie advokáta z dôvodu jej nepriaznivej finančnej situácie. Aj keď predložené lekárske potvrdenie preukazuje, že žalobkyňa trpela vážnym ochorením, avšak toto nie je samo o sebe skutočnosťou, pre ktoré by bolo možné použiť ust. § 257 CSP. Zo spisu nevyplýva, že by finančné a majetkové pomery žalovanej boli také kritické, že by objektívne nebola schopná uhradiť trovy konania protistrany, ktorá bola v konaní úspešná. Okrem svojho všeobecného tvrdenia o nedostatku financií na úhradu trov konania žalovanému žalobkyňa nijak bližšie nezdôvodnila ani nepreukázala tvrdenú ťaživú finančnú situáciu. Zo spisu tiež nevyplýva taká závažná skutočnosť, ktorá by v komplexe s ostatnými mala istým spôsobom zvýhodniť na jednej strane žalobkyňu na úkor žalovaného v 2. rade a súčasne na druhej strane zasa tohto postihnúť nepriznaním náhrady tých nákladov, ktoré musel v súvislosti s týmto sporom vynaložiť. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania zmenil a priznal žalovanému v 2. rade proti žalobkyňi náhradu trov celého konania.

5. Súd prvej inštancie poslal žalobkyňi i žalovanému v 1. rade odvolanie žalovaného v 2. rade na vedomie, do rozhodnutia odvolacieho súdu písomné vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie ako podané včas oprávnenou osobou bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP preskúmal napadnutý výrok rozsudku aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a 380 ods. 1,2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2. rade nie je dôvodné. 7. Žalovaný v 2. rade použil odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP, Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť súdu a pod.). Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je v praxi vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení súd vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

8. V prejednávanej veci odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody nie sú naplnené. Výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý bol napadnutý odvolaním nemožno vytknúť, že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, alebo z prednesov účastníkov nevyplývali a ani inak nevyšli

za konania najavo alebo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor. V súvislosti s použitým odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd je názoru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnený a spĺňa kritériá riadneho odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP. Neuvedenie ustanovenia zákona, podľa ktorého súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol, vzhľadom na kontext odôvodnenia tohto výroku rozsudku môže napraviť citovaním ustanovenia odvolací súd. Ani ďalšie skutočnosti uvedené v odvolaní neumožňujú odvolaciemu súdu prijať iné závery a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

9.Podľa § 387 CSP ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10.Poukazujúc na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie výroku rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania sú správne, presvedčivé, s ktorými dôvodmi sa aj odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje a na doplnenie dôvodov aj v reakcii na námietky odvolateľa uvádza:

11.V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 255 ods. 1 CSP), alebo zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie trov konania (§256 ods. 1 CSP). Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, ak sú síce naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý v rozhodnutí je potrebné aj náležite odôvodniť. Výnimočnosť prípadu môže spočívať tak v okolnostiach u strán sporu, ale aj v okolnostiach danej veci. Ustanovenie § 257 CSP v zmysle zaužívanej judikatúry nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie v zmysle svojvoľie súdu, ale ide o také ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť (uznesenie NS SR z 28.1.2010 sp.zn. 2MCdo/17/2009).

12.Účelom ustanovenia § 257 CSP je teda umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Toto ustanovenie je výrazom skutočnosti, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kauzistický, aby postihol celú rozmanitosť života, právo sa dotvára práve sudcovským výkladom v medziach ustanovených všeobecnými podmienkami uvedenými v zákone, za splnenia ktorých môže dôjsť k rozhodnutiu súdu inému záveru o náhrade trov konania, než by plynul z použitia všeobecných zásad náhrady trov konania. Výnimočné okolnosti a dôvody hodné osobitného zreteľa vyplývajú teda buď zo sociálneho aspektu, kedy povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila, alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. V takýchto prípadoch sa zohľadňujú osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery oboch strán, prihliada sa na postoj strán v konaní a prípadne iné okolnosti a môže teda súd dospieť k záveru aj o úplnom nepriznaní trov konania úspešnej strane, a to práve s ohľadom na intenzitu preukázaných dôvodov hodných osobitného zreteľa (uznesenie Ústavného súdu SR z 8.12.2011 sp.zn. II. ÚS 563/2001-14 po prispôbení novej úprave).

13.Odvolací súd zistil, že v spise na súdnom spise č.l. 45 a nasl. sa nachádza tlačivo pre dokladovanie pomerov žalobkyne, ktorá navrhla, aby jej bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a následne súd prvej inštancie aj zisťoval majetkové pomery žalobkyne a to, či je poberateľkou dávok v hmotnej núdzi alebo iných štátnych dávok, či je vlastníkom alebo držiteľom motorového vozidla. Zisťoval v katastri nehnuteľností, či je vlastníkom a v akej miere nehnuteľnosti na území SR. Zisťoval, v ktorých sporoch vystupuje žalobkyňa v pozícii žalobcu alebo žalovaného. Následne uznesením č.k. 18C/34/2021-73 zo dňa 1.4.2022 priznal súd žalobkyňi oslobodenie od súdnych poplatkov v plnom rozsahu. Toto svoje rozhodnutie zdôvodnil veľmi podrobne po zistení, že žalobkyňa je poberateľkou dôchodku v sume 381 € mesačne, býva v rodinnom dome, ktorého vlastníkom sú štyri osoby, a jej mesačné výdavky predstavujú náklady na bývanie v sume 240 €, tiež spláca pôžičku vo výške 20.000 € po 50 € mesačne, má výdavky na lieky 100 € až 200 €, nakoľko je onkologickou pacientkou. Je rozvedená, bezdetná a je voči nej dokonca vedené aj exekučné konanie na sumu 20.000 €. Súd konštatoval síce podielové spoluvlastníctvo žalobkyne k nehnuteľnosti a k dvom starším motorovým vozidlám, avšak nemožno spravodlivo žiadať od nej, aby tento majetok speňažila a tak hradila súdny poplatok. Okrem toho je povinnou v exekučnom konaní, kde sa vymáha vysoká suma.

14. Aj keď platenie súdneho poplatku a dôvody na oslobodenie od tejto povinnosti nemožno zamieňať s povinnosťou nahradiť ako neúspešná strana sporu trovy konania strane úspešnej, v posudzovanom prípade zistené osobné a majetkové pomery žalobkyne i jej zdravotný stav plne odôvodňujú pri rozhodovaní o náhrade trov konania aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Napriek podanému odvolaniu v tomto odvolaní žalovaný v 2. rade nijakým spôsobom neprezentuje svoju situáciu, ktorá by dosvedčovala, že nepriznanie náhrady trov konania mu spôsobí ťaživú životnú situáciu a vážne zasiahne do jeho uspokojovania životných potrieb. Naopak, vzhľadom na pomery žalobkyne by mohla nahradiť trovy konania žalovanému v 2. rade len s veľkými ťažkosťami.

15. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania preto odvolací súd ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 257 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách boli okolnosti obdobné ako pri rozhodovaní o trovách prvostupňového konania. Žalobkyňa v odvolacom konaní úspech nemala, žalovanému v 1. rade trovy nevznikli a u žalovaného v 2. rade, ako je už vyššie uvedené, bolo použité ustanovenie § 257 CSP.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).